

Flemming Juncker: Dansk Landbrugs Fremtid. Westermanns Forlag. København 1948. 37 Sider. Kr. 1,35.

En ualmindelig frisk lille pjece af en godsejer med megen fantasi og megen sund fornuft, hvilke ingredienser han blander sammen på en yderst fængslende og tankevækkende måde. Ingen af de emner, han behandler, får nogen særlig grundig behandling, hvad alene sidetallet fortæller, men der kan være god brug for nye idéer, som mere grundigt arbejdende kan tygge igennem bagefter.

Pjecen er så kort og indholdsrig, at man må anbefale den til læsning fremfor at referere den. Hovedlinien er vel den, at vi burde se os om i verden og lære meget af U.S.A., specielt en gennemført mekanisering også af grovfoderproduktionen. Juncker tænker sig dette gennemført ved at erstatte roerne med ensilage af grøn majs. Iøvrigt anser han smørmarkedet for usikkert i fremtiden, fordi margarinen vil vinde yderligere frem, og han foreslår derfor, at vi lægger an på at forsyne England med konsummælk og sælge kvalitetsost over hele verden. Heller ikke baconproduktionen venter han sig meget af, fordi priserne sagtens vil følge kornpriserne ret nøje. Det vil derfor være at foretrække, at vi benytter overskuds-kornproduktionen til export i form af maltbyg, såsæd og måske havregryn. Det typiske mellemstore danske bondebrug vil under en sådan fremtid kunne bevares, men som familiebrug, idet maskinerne gør det muligt for en mand med nogen hjælp af kone og børn at passe både marker og kvæg.

De politiske konsekvenser, Juncker ønsker draget af sin pjece, går videre end til landbrugspolitikken; de består i almindelighed i friere forhold, så de enkelte landmænd og andre borgere selv kunne få det økonomiske ansvar og risikoen for at klare sig i konkurrencen, inden- og udenlands. »Med nutidens vidtgående statsregulering har landbruget regres til statsmagten i tilfælde af dårlig rentabilitet«, skriver han; det muliggør de ringere drevne landbrugs fortsatte rentabilitet og er »for et land med Danmarks økonomiske struktur slet og ret selvmorderisk«. Ind imellem får forfatteren lejlighed til en masse bidske bemærkninger om vort landbrugsministerium, danske landbrugsattachéer, varedirektoratet, bankerne (*Landmandsbanken* har en overgang haft som princip ikke at røre landbrug, skriver han), beskatningen af traktorolie, kornordninger og boligbyggeri, og han har et kosteligt forslag om en statsinstitution, som skulde have til opgave at hjælpe hensigtsmæssige nye industrier, således en landbrugsmaskin-industri, frem gennem »skærsilden af velmente, men livskraftige reguleringsvampyrer, der er parat til at suge vitaliteten ud af ethvert ubeskyttet offer«.

Pjecens skitse-mæssige form placerer den snarere blandt døgnets diskussionsindlæg end blandt mere seriøse samfundsøkonomiske overvejelser. Men dens indhold har også nye bud til dem, der tænker alvorligt over tingene.

Clemens Pedersen.